

Mænd, nemlig 3120 Kvinder mod 2643 Mænd. Det samlede Kontorpersonale tæller derimod betydelig flere Mænd end Kvinder, nemlig 5471 Mænd mod 1734 Kvinder.

Foruden de 3 Hovedgrupper ¹⁾ Immaterielt Erhverv, ²⁾ Haandværk og Industri, ³⁾ Handel og Samfærdsel har Folketællingen en Gruppe, der kaldes „Daglejere og forskellige underordnede Virksomheder“, i denne findes 6,700 Kvinder eller ca. 9 % af de kvindelige Forsørgere og lige saa mange Mænd: 6,700; det forholdsvis store Antal Kvinder, som her findes, skyldes væsentlig Tyende uden fast Tjeneste (Rengøringskoner m. m.). — Vi kommer nu i det hele til Grupper, hvor Kvinderne er forholdsvis stærkt repræsenterede, først og fremmest hele den store „Tyendegruppe“; den omfatter kun 458 Mænd eller 0,4 % af de mandlige Forsørgere, men 17,000 Kvinder, 22 % af de kvindelige Forsørgere. — Af disse er Halvdelen mellem 15 og 25 Aar; — ligesom Kontoristgerningen og tildels Butikshandelen er dette ikke et Erhverv Kvinderne bliver ved i Længden; — naar man ser paa Tallene, kunde man fristes til at formode, at en Del af Tyendet gik over og blev Arbejdere ved Industrien, thi disse er forholdsvis ældre, af de 17,000 kvindelige Arbejdere er kun 4900 under 25 Aar, ca. 29 %, sandsynligt er det, at en Del af Tyendet bliver gift, men senere som Enker maa søge Erhverv som almindelige Arbejdere.

Til Slut skal blot nævnes 2 ret væsentlige Grupper, ¹⁾ Pensionister og Kapitalister, hvortil hører 9,300 Kvinder eller 12 % af de kvindelige Forsørgere og 3,500 Mænd eller 3 % af de mandlige Forsørgere. ²⁾ De offentlig understøttede med 2,500 Mænd eller 2 % af de mandlige Forsørgere, 3,900 Kvinder eller 5 % af de kvindelige Forsørgere.

Vi se altsaa, at en ikke ringe Del af Kvinderne forsørge sig selv, men Maaden paa hvilken de fordele sig paa de enkelte Erhvervsgrupper er ikke uvæsentlig forskellig fra Mændenes; muligvis vil den altid vedblive at være det, muligvis vil der med Tiden ske en Udjævning, men utiltalende var den Tanke ikke, at Kvinderne med Tiden erhvervede sig særlige Virkefelter, der specielt passede for deres Evner, saaledes at de ikke blot bestred de underordnede, men ogsaa de ledende Pladser, thi ligesaa vist som Kvindens ringere legemlige Kræfter paa mange Punkter vanskeliggør hendes Konkurrence med Manden, lige saa vist findes der Arbejder, der kræver Kvindens i Almindelighed større Fingernemhed og Behændighed, — men her gælder det saa, at de ikke underbyder hinanden og derved

trykker Lønnen meningsløst ned, men virkelig skaber sig en Levevej, ikke en Lommeskilning; hvorvidt Mandens og Kvindens aandelige Evner er forskellige, saa Kvinderne ogsaa her maa søge sig særlige Felter, maa vel foreløbig siges at være et uløst Spørgsmaal.

Candidata politicae.

Ensidighed.

Vi har modtaget følgende:

Fru Ragna Schou!

Da Fru Lucretia ikke for Tiden opholder sig her i Byen, maa maaske jeg som hendes Ven og Meningsfælle have Lov til paa hendes Vegne at svare paa et ganske enkelt Punkt i Deres Artikel i „Kvinden og Samfundet“ for 20 Maj.

De siger, at „Retten til Brød“ er anerkendt og henviser til Grundlovens § 84 og 85.

Nej, § 84 giver ingen „Ret til Brød“, den giver en Anvisning paa, at man gennem *Fattigvæsenet* kan købe sig Brød mod at afstaa sin *Valgret*, og denne, hvis Værdi De vistnok indrømmer mig, faar man *ikke* igen, før *Fattighjælpen* er tilbagebetalt. Indtil da er man degraderet fra at være Medlem af Samfundet til at være en Parasit paa Samfundet. En Kvinde mister Retten over sine Børn, der overtages af *Fattigvæsenet*, og hun faar at føle, at hun er sat udenfor, har mistet sin Adgang til Hjælp gennem de fleste humane Institutioner, som søger at raade Bod paa Samfundets Ufuldkommenheder her.

Nej, havde man fundet en Form, hvorunder Retten til Brød kunde anerkendes, saa var den første og vigtigste Del af det sociale Spørgsmaal løst, alle de af vore velgørende Foreninger, som netop arbejder paa at skaffe de Mennesker Adgang til Brød, der *ikke* selv kan skaffe sig det, vilde være overflødige, fordi de jo forsøger at yde gennem *Barmhjertighed*, hvad der netop ikke bliver ydet som „Ret“.

§ 85 omhandler Undervisningen og har altsaa intet direkte med Brødet at gøre.

Karen Hessel.

* * *

Det er ganske rigtigt, som Fru *Salicath* skriver i forrige Nummer, at jeg ikke har villet ind paa at diskutere Ensidigheden i Dansk Kvindesamfunds Arbejdsmaade, thi dette laa ganske uden for den Sag, som jeg